

Tuomioistuinten toimivalta - Kroatia

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Onko otettava yhteyttä yleiseen siviilituomioistuimeen vai erityistuomioistuimeen (esimerkiksi työtuomioistuimeen)?
- 2 Jos yleinen tuomioistuin on toimivaltainen (ts. asian käsittely kuuluu tällaiselle tuomioistuimelle), miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun on otettava yhteyttä?
 - 2.1 Onko olemassa alempia ja ylempiä yleisiä siviilituomioistuinta (esim. kärjäoikeus ja hovioikeus)? Jos on, mikä tuomioistuin on toimivaltainen minun asiassani?
 - 2.2 Alueellinen toimivalta (Onko kaupungin A vai B tuomioistuin toimivaltainen minun asiassani?)
 - 2.2.1 Alueellisen toimivaltaisuuksien pääsääntö
 - 2.2.2 Poikkeuksia pääsäännöstä
 - 2.2.2.1 Missä tapauksissa voin valita vastaajan asuinpaikan tuomioistuimen (pääsäännön mukaan määräytyvä tuomioistuin) ja jonkun muun tuomioistuimen välillä?
 - 2.2.2.2 Missä tapauksissa minun on valittava muu kuin vastaajan asuinpaikan (pääsäännön mukaan määräytyvä) tuomioistuin?
 - 2.2.2.3 Voivatko asianosaiset valita tuomioistuimen, joka normaalisti ei olisi toimivaltainen?
- 3 Silloin kun erityistuomioistuimet ovat toimivaltaisia, miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun pitää ottaa yhteyttä?

1 Onko otettava yhteyttä yleiseen siviilituomioistuimeen vai erityistuomioistuimeen (esimerkiksi työtuomioistuimeen)?

Kanne on nostettava asiallisesti ja alueellisesti toimivaltaisessa tuomioistuimessa. Tietty riita-asiat käsittelee niihin erikoistunut erityistuomioistuin. Ainoastaan Zagrebissa on kunnallinen siviilituomioistuin (*općinski građanski sud*) ja kunnallinen työtuomioistuin (*Općinski radni sud*), jotka ovat niiden toimivaltaan kuuluvien asioiden erityistuomioistuinta. Muualla maassa kunnalliset tuomioistuimet (*općinski sud*) ovat yleensä toimivaltaisia kaikissa asioissa.

2 Jos yleinen tuomioistuin on toimivaltainen (ts. asian käsittely kuuluu tällaiselle tuomioistuimelle), miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun on otettava yhteyttä?

Säännöt siitä, mikä tuomioistuin on toimivaltainen, löytyvät siviiliprosessilaista (*Zakon o parničnom postupku*).

Niiden mukaan kanne on esitettävä tuomioistuimessa, jolla on vastaajan osalta yleinen alueellinen toimivalta, eli tuomioistuimessa, jonka alueella sijaitsee vastaajan tilapäinen tai pysyvä asuinpaikka tai, jos vastaaja on oikeushenkilö, tämän kotipaikka. Jos vastaajana on maakunta, kunta, Zagreb tai mikä tahansa muu kaupunki, alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin määräytyy sen perusteella, missä vastaajaa edustava taho sijaitsee.

Jos vastaajana on Kroatian valtio, alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin on se, jonka alueella kantajan asuin- tai kotipaikka sijaitsee Kroatiassa. Jos kantajalla ei ole asuin- tai kotipaikkaa Kroatiassa, yleinen alueellinen toimivalta on tuomioistuimella, jonka alueella maan parlamentti (*Hrvatski sabor*) sijaitsee.

2.1 Onko olemassa alempia ja ylempiä yleisiä siviilituomioistuinta (esim. kärjäoikeus ja hovioikeus)? Jos on, mikä tuomioistuin on toimivaltainen minun asiassani?

Kroatiassa on ylempiä ja alempia tuomioistuimia. Kunnalliset tuomioistuimet ja kauppatuomioistuimet (*trgovački sud*) ovat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimia, ja maakunnalliset tuomioistuimet (*županijski sud*) ja ylin kauppatuomioistuin (*Visoki trgovački sud*) ovat toisen asteen tuomioistuimia. Toisin sanoen maakunnalliset tuomioistuimet ratkaisevat muutoksenhaut kunnallisten tuomioistuinten päätöksiin ja ylin kauppatuomioistuin ratkaisee muutoksenhaut kauppatuomioistuinten päätöksiin.

Maakunnalliset tuomioistuimet ja ylin kauppatuomioistuin ovat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimia ainoastaan laissa tarkkaan määritellyissä tapauksissa, ja niiden päätöksiin voi hakea muutosta Kroatian korkeimmassa oikeudessa (*Vrhovni sud*).

Ylemmät tuomioistuimet ovat siis toimivaltaisia vain harvoissa tapauksissa, kun alemmat tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia, vaan siirtävät asian käsittelyn ylempään oikeusasteeseen.

2.2 Alueellinen toimivalta (Onko kaupungin A vai B tuomioistuin toimivaltainen minun asiassani?)

Toimivaltainen tuomioistuin määräytyy useiden eri seikkojen perusteella. Pääsääntöisesti toimivalta on tuomioistuimella, jolla on vastaajan osalta yleinen alueellinen toimivalta.

2.2.1 Alueellisen toimivaltaisuuden pääsääntö

Alueellisen toimivaltaisuuden pääsääntönä on vastaajan tilapäinen tai pysyvä asuinpaikka (luonnolliset henkilöt) tai kotipaikka (oikeushenkilöt).

2.2.2 Poikkeuksia pääsäännöstä

2.2.2.1 *Missä tapauksissa voin valita vastaajan asuinpaikan tuomioistuimen (pääsäännön mukaan määräytyvä tuomioistuin) ja jonkun muun tuomioistuimen välillä?*

2.2.2.2 *Missä tapauksissa minun on valittava muu kuin vastaajan asuinpaikan (pääsäännön mukaan määräytyvä) tuomioistuin?*

2.2.2.3 *Voivatko asianosaiset valita tuomioistuimen, joka normaalisti ei olisi toimivaltainen?*

Siviiliprosessilain 50–66 §:ssä säädetään alueellisen toimivaltaisuuden pääsäännöstä poiketen tapauksista, jotka kuuluvat erityiseen alueelliseen toimivaltaan. Sellaisia ovat toisiinsa liittyvät, yhdessä käsiteltävät asiat sekä riita-asiat, jotka koskevat lakisääteistä elatusapua, vahingonkorvausta, valmistajan myöntämään tuotetakuuseen perustuvien oikeuksien suojaamista, avioliittoa, vanhemmuuden tunnustamista, vahvistamista ja kiistämistä, kiinteää omaisuutta ja omistusoikeuden loukkauksia tai ilma- ja vesialuksia. Erityiseen alueelliseen toimivaltaan kuuluu myös toimivaltaisen tuomioistuimen määrittäminen a) tapauksissa, joissa henkilö ei kuulu minkään kroatialaisen tuomioistuimen yleiseen alueelliseen toimivaltaan, b) oikeushenkilön toimipaikan perusteella, c) ulkomaalaista edustavan tahon Kroatiassa sijaitsevan toimipaikan perusteella, d) riita-asioissa, joissa on kyse suhteista Kroatian armeijan organisaatioyksikköihin, e) perintöasioissa, f) täytäntöönpano- ja konkurssimenettelyissä, g) maksupaikan mukaan, h) työsuhdeasioissa, ja i) jaetun toimivallan tapauksissa, joissa on kyse ulkomaan kansalaisia vastaan nostetuista kanteista.

Edellä luetelluissa tapauksissa kantaja voi halutessaan valita muun kuin vastaajan kotipaikan tuomioistuimen, johon päädyttäisiin perussääntöä soveltamalla.

Siviiliprosessilain 70 §:n nojalla osapuolet voivat sopia alueellisen toimivallan siirtämisestä toiselle tuomioistuimelle, jolla on asiallinen – mutta ei yksinomainen – toimivalta.

3 Silloin kun erityistuomioistuimet ovat toimivaltaisia, miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun pitää ottaa yhteyttä?

Siviilioikeudellisissa asioissa käännytään kunnallisen tuomioistuimen ja kauppaoikeudellisissa asioissa kauppatuomioistuimen puoleen. Zagrebissa työoikeuden alaan kuuluvan riita-asian voi viedä myös kunnalliseen työtuomioistuimeen.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 26/09/2018